

Савченко А. М., кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри аудиту та економічного аналізу, Університет державної фіскальної служби України, м. Ірпінь, Україна

ORCID ID: 0000-0003-1871-7555

e-mail: ANSavchenko@ukr.net

Коротаяєва І. Р., здобувач вищої освіти другого (магістерського) рівня, Університет державної фіскальної служби України, м. Ірпінь, Україна

Аналіз кредиторської заборгованості на прикладі підприємства ПАТ «Монделіс Україна»

Анотація. В умовах сьогодення кредиторська заборгованість відіграє важливе значення для господарської діяльності підприємства та займає значну частку в пасиві балансу. У контексті вищезазначеного підвищується роль аналізу, що потребує окремого дослідження, оскільки його результати можуть підтвердити правильність використання заборгованості та служити підґрунтям для прийняття ефективних управлінських рішень. У статті висвітлено загальну характеристику кредиторської заборгованості підприємства в розрізі різних видів та її взаємозв'язок із дебіторською заборгованістю. Надано загальну класифікацію зобов'язань згідно з національними стандартами бухгалтерського обліку. Проведено горизонтальний та вертикальний аналіз кредиторської заборгованості на прикладі ПАТ «МОНДЕЛІС УКРАЇНА», наведено методики аналізу. Визначені основні аналітичні показники та порядок їх розрахунку. Наведено порівняльну характеристику дебіторської та кредиторської заборгованості підприємства, особливості проведення, значення та загальні підходи. Розраховано основні показники, які характеризують кількісний та якісний стан кредиторської заборгованості.

Ключові слова: аналіз; кредиторська заборгованість; показники; зобов'язання; структура.

Savchenko A., Ph.D. (Economics), Associate Professor, Associate Professor of the Department of Audit and Economic Analysis, University of the State Fiscal Service of Ukraine, Irpin, Ukraine

Korotayeva I., Master's Degree Student, graduate student, University of the State Fiscal Service of Ukraine, Irpin, Ukraine

Analysis of Accounts Payable Using the Example of Enterprise "Mondelis Ukraine"

Abstract. Introduction. In the current context, accounts payable plays an important role in the economic activity of the enterprise and takes a significant share in the balance sheet liability. In the context of the above, the role of analysis is enhanced and requires a separate study, as its results can confirm the correctness and reliability of the use of debt and serve as a basis for making effective management decisions.

Purpose. The article describes the general characteristics of an enterprise's accounts payable by different types and its relationship with accounts receivable. The General classification of obligations according to the GAAP is provided. The horizontal and vertical analysis of accounts payable on the example of PJSC "Mondelis Ukraine" is carried out and the existing methods of analysis are given. The main analytical indicators and the order of their calculation are determined. The comparative characteristics of accounts receivable and accounts payable of the enterprise, features of carrying out, values and general approaches are given. The main indicators characterizing the quantity and quality of accounts payable are calculated.

Results. Due to the introduction of obligatory analysis of accounts payable at the enterprise it will be possible to react promptly to the status of settlements with suppliers and contractors, with the budget and other creditors, to eliminate overdue accounts payable and to increase the efficiency of settlements.

Conclusions. The study confirms the views of various scholars on the need to analyze of accounts payable using a defined methodology and concerning accounts receivable.

Keywords: analysis; accounts payable; performance; liabilities; structure.

JEL Classification: M4, M40, M41, M42, O11, O12

Постановка проблеми. Будь-яке підприємство у процесі здійснення своєї діяльності має відносини з кредиторами. Кредиторська заборгованість є невіддільним елементом діяльності суб'єкту господарювання та характеризує фінансовий стан підприємства. Використовувані позикові кошти та борги підприємства характеризуються кредиторською заборгованістю. Якщо рівень кредиторської заборгованості буде занадто високим та у загальній

частці валюти балансу буде займати більшу частину, то це негативно впливатиме на всю господарську діяльність підприємства та його імідж. Саме тому є дуже важливим та актуальним питання здійснення аналізу кредиторської заборгованості.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Багато різних науковців вивчали питання аналізу кредиторської заборгованості. До таких науковців відносяться Є. Гнатенко, В. Волошина, М. Білик та

С. Дубровська, О. Томчук, Є. Міщук та І. Сідорова, Л. Кручак тощо. Зокрема, Є. Гнатенко визначає вплив заборгованості на виробничу діяльність підприємства; В. Волошина здійснює порівняльний аналіз кредиторської та дебіторської заборгованості підприємства; О. Томчук обґрунтовує необхідність аналітичного забезпечення управління кредиторською заборгованістю тощо. Але дане питання залишається відкритим та потребує подальшого вивчення.

Формулювання цілей дослідження. Метою даного дослідження є обґрунтування сутності та значення кредиторської заборгованості в діяльності суб'єкта господарювання на прикладі ПАТ «Монделіс Україна»; аналіз складу та динаміки кредиторської заборгованості досліджуваного підприємства; проведення порівняльного аналізу кредиторської та дебіторської заборгованості; надання пропозицій щодо діяльності досліджуваного підприємства.

Виклад основного матеріалу дослідження. Виникнення кредиторської заборгованості у суб'єкта господарювання є звичайним явищем під час здійснення його діяльності. Методологічні засади формування інформації про кредиторську заборгованість та її розкриття у фінансовій звітності визначаються у П(С)БО 11 «Зобов'язання» [1]. Кредиторська заборгованість являє собою суму боргу підприємства іншим особам, яка виникла в результаті минулих подій і погашення якої, як очікується, призведе до зменшення економічних вигід [2]. Вона може бути представлена довгостроковою та поточною кредиторською заборгованістю. При цьому, довгострокова кредиторська заборгованість передбачає погашення протягом терміну більшого, ніж операційний цикл, а поточна заборгованість – протягом нормального операційного циклу. Класифікацію зобов'язань підприємства визначено П(С)БО 11 (рис.1) [1].

Рисунок 1 – Класифікація зобов'язань згідно П(С)БО 11

Джерело: узагальнено авторами за даними [1]

На досліджуваному підприємстві ПАТ «МОНДЕЛІС УКРАЇНА» відсутні довгострокові зобов'язання та забезпечення. Це може свідчити про те, що дане підприємство має можливість погашати свої зобов'язання протягом операційного циклу. Саме тому його кредиторська заборгованість представлена у вигляді поточних зобов'язань, до яких відносяться наступні види поточної кредиторської заборгованості:

- за товари, роботи, послуги;
- за розрахунками з бюджетом;
- за розрахунками зі страхування;
- за розрахунками з оплати праці;
- за одержаними авансами;
- за розрахунками з учасниками;
- із внутрішніх розрахунків.

Також, у складі поточних зобов'язань і забезпечень ПАТ «МОНДЕЛІС УКРАЇНА» присутні поточні забезпечення та інші поточні зобов'язання.

Джерелом аналізу кредиторської заборгованості є Баланс (Звіт про фінансовий стан). При цьому в процесі аналізу Балансу також досліджуються дані аналітичного обліку, в яких інформація є більш розширеною.

Як зазначає О. Шарапа, аналіз кредиторської заборгованості дозволяє підприємству: визначити зміни розміру боргових зобов'язань підприємства порівняно з початком звітної періоду або іншою базою порівняння; обчислити оптимальне співвідношення дебіторської та кредиторської заборгованостей; визначити та оцінити ризик кредиторської заборгованості, її вплив на фінансовий стан підприємства, встановити допустимий рівень цього ризику та заходи щодо його зниження; знайти раціональне співвідношення між розміром кредиторської заборгованості та обсягом продажів, встановити доцільність збільшення реалізації продукції, товарів і послуг у кредит, визначити межі цінкових знижок для прискорення оплати виставлених рахунків; прогнозувати стан боргових зобов'язань підприємства протягом поточного року, що дасть змогу поліпшити фінансові результати його діяльності [3, с.93]. Методики проведення аналізу кредиторської заборгованості за різними науковцями надано у табл.1.

Таблиця 1 Наукові підходи до методики аналізу кредиторської заборгованості

Науковець	Методика проведення аналізу кредиторської заборгованості
Волович О. Б.	Доцільно використовувати методики групування та вертикального аналізу. Розподіляють заборгованість на групи за певними критеріями, які залежать насамперед від мети аналізу. Спершу проводять типологічне групування, а потім структурне, яке передбачає обчислення питомої ваги кожної групи в загальній сумі заборгованості підприємства.
Мягких І. М.	Застосування розрахунково-аналітичного методу. На основі даних дебіторської заборгованості і кредиторської заборгованості та факторів, що впливають на них, визначають залежність показників часток дебіторської та кредиторської заборгованостей.
Конон Б.	Використання горизонтального, вертикального, трендового аналізу, методу фінансових коефіцієнтів. Для проведення аналізу спроможності підприємства погашати свої поточні зобов'язання використовується низка коефіцієнтів платоспроможності та ліквідності.
Попович О. В., Соловей К. В.	Складання організаційно методичної моделі аналізу кредиторської заборгованості. Визначення складу та структури кредиторської заборгованості підприємства, аналіз відхилень та тенденцій в змінах статей кредиторської заборгованості за ряд років.
Паянок Т. М.	Моделює кредиторську заборгованість за допомогою економетричних методів, а саме регресійного аналізу та аналізу часових рядів. На мікрорівні прогнозує її вплив на виробничі запаси підприємства і результати його діяльності за допомогою прикладної програми STATGRAPHICS.

Джерело: складено авторами за даними [4-7,11]

При проведенні аналізу кредиторської заборгованості використовуються основні показники оцінки її стану та якості, які надано у табл.2.

Таблиця 2 Методика розрахунку аналітичних показників підприємства

Показники	Алгоритм розрахунку	Джерело інформації	Напрямок позитивних змін
Показники ділової активності			
Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості	Сума закупівель за рік	Ф.№2, р.2000	Збільшення
	Середня кредиторська заборгованість	Ф.№1р.1615+р.1620+р.1625+р.1630+р.1635+р.1640+р.1645	
Коефіцієнт покриття	Середня кредиторська заборгованість	Ф.№1р.1615+р.1620+р.1625+р.1630+р.1635+р.1640+р.1645	Зменшення
	Сума закупівель за рік	Ф.№2, р.2000	
Період погашення кредиторської заборгованості	360 днів		Зменшення
	Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості		
Середній дохід від реалізації продукції на одного працівника	Чиста виручка від реалізації	Ф.№2, р.2000	Збільшення
	Середня кількість працівників	Річна фінансова звітність (загальна характеристика)	
Показники ліквідності (платоспроможності)			
Співвідношення дебіторської та кредиторської заборгованості	Дебіторська заборгованість	Ф.№1 р.1125+р.1135+р.1130+ р.1140+р.1145+р.1150	Рекомендоване значення 1
	Кредиторська заборгованість	Ф.№1 р.1615+р.1620+р.1625+ р.1630+р.1635+р.1640+ р.1645	

Джерело: складено авторами за даними [8]

Кожен з даних показників прямо чи опосередковано характеризує кредиторську заборгованість та дає змогу здійснити її аналіз. При цьому деякі показники мають свої нормативні значення. Більш детальний опис показників подано у табл. 3.

Таблиця 3 Характеристика аналітичних показників кредиторської заборгованості

Показник	Розрахунок	Характеристика	Нормативне значення
Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості	Відношення суми закупівель за рік та середньої кредиторської заборгованості.	Показник ділової активності, який вказує на кількість оборотів, які здійснила кредиторська заборгованість протягом року	Його зростання означає збільшення швидкості оплати заборгованості підприємством, зниження – зростання покупок у кредит.
Коефіцієнт покриття	Відношення середньої кредиторської заборгованості та суми закупівель за рік	Характеризує суму кредиторської заборгованості, що припадає на одну гривню обороту із закупівлі сировини та матеріалів.	Позитивним є зниження даного показника в динаміці
Період погашення кредиторської заборгованості	Відношення тривалості періоду та коефіцієнту оборотності кредиторської заборгованості	Значення коефіцієнта вказує на період, протягом якого компанія використовує кошти своїх постачальників та підрядників	Позитивним є зниження даного показника у динаміці
Середній дохід від реалізації продукції на одного працівника	Відношення чистої виручки від реалізації та середньої кількості працівників	Показник характеризує яка частка доходу від реалізації припадає на працівника підприємства	Єдиного нормативного значення не існує. Позитивним є його збільшення в динаміці
Співвідношення дебіторської та кредиторської заборгованості	Відношення дебіторської та кредиторської заборгованостей	Цей показник характеризує якість політики комерційного кредитування компанії та враховує вплив кредиторської та дебіторської заборгованості на ліквідність та платоспроможність.	Оптимальним значенням показника є значення, яке приблизно дорівнює одиниці. У такому випадку компанія може кредитувати своїх покупців за рахунок постачальників.

Джерело: складено авторами

Основними напрямками аналізу кредиторської заборгованості можна виділити наступні:

- аналіз складу та динаміки показників кредиторської заборгованості;
- аналіз структури кредиторської заборгованості.
- порівняльний аналіз дебіторської та кредиторської заборгованостей підприємства.

Характеристику про якісні зміни кредиторської заборгованості в структурі пасивів підприємства можна отримати за допомогою горизонтального та вертикального аналізу балансу. Горизонтальний аналіз дає змоги порівняти показники кредиторської заборгованості за різні періоди. Такий аналіз представлено у табл.4..

Таблиця 4 Горизонтальний аналіз кредиторської заборгованості ПАТ «МОНДЕЛІС УКРАЇНА»

Показники	на початок року	на кінець року	абсолютне відхилення, +/-	темп зростання, %	темп приросту, %
Поточна кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги, тис. грн	685479	1126205	+440726	164	64
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з бюджетом, тис. грн	3381	1385	-1996	41	-59
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками зі страхування, тис. грн	630	896	+266	142	42
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з оплати праці, тис. грн	4624	5554	+930	120	20
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами, тис. грн	192	51	-141	27	-73
Поточні забезпечення, тис. грн	410664	287523	-123141	70	-30
Інші поточні зобов'язання, тис. грн	5482	3908	-1574	71	-29
Усього зобов'язань, тис. грн	1467835	1520894	+53059	104	4

Джерело: розраховано авторами за даними підприємства

Як можна бачити у табл. 4, найбільшого зростання в структурі кредиторської заборгованості на кінець звітного року порівняно з даними на початок мала поточна кредиторська заборгованість за розрахунками

за товари, роботи та послуги, тобто відбулося зростання заборгованості перед постачальниками та підрядниками. Окрім того, відбулося збільшення поточної кредиторської заборгованості за

розрахунками з оплати праці та за розрахунками зі страхування.

Особлива увага повинна надаватися даті виникнення кредиторської заборгованості, терміну її погашення, часу прострочення повернення боргів, причинам її виникнення [9, с.163]. Але можна стверджувати, що збільшення зобов'язань перед постачальниками та підрядниками, а також з оплати

праці та страхування, є негативним явищем. Це може свідчити про те, що у підприємства не було достатньо коштів, щоб вчасно погасити дані зобов'язання. Стосовно всіх інших показників, можна зазначити тенденцію до зменшення на кінець року, що є позитивним явищем. Наступним кроком є проведення порівняльного аналізу дебіторської та кредиторської заборгованості, що відображено у табл.5.

Таблиця 5 Порівняльний аналіз дебіторської та кредиторської заборгованості ПАТ «МОНДЕЛІС УКРАЇНА»

Показники	Заборгованість		Перевищення заборгованості	
	Дебіторська	Кредиторська	Дебіторської	Кредиторської
Заборгованість за товари, роботи, послуги, тис. грн	249048	1126205	-	877157
Заборгованість за розрахунками з бюджетом, тис. грн	159564	1385	158179	-
Інша поточна заборгованість, тис. грн	19870	3908	15962	-
Разом	428482	1131498	-	703016

Джерело: розраховано авторами за даними підприємства

За даними табл. 5 спостерігається перевищення кредиторської заборгованості над дебіторською на 703016 тис. грн. Даному збільшенню передувала саме заборгованість за товари, роботи та послуги. Щодо заборгованості за розрахунками з бюджетом та іншої поточної заборгованості, то дані показники були більшими у складі дебіторської заборгованості. Тобто, можна дійти висновку, що на підприємстві переважає сума кредиторської заборгованості, внаслідок цього нижча швидкість її обертання в порівнянні з дебіторською заборгованістю.

Оскільки дебіторська заборгованість обертається швидше кредиторської, у підприємства можуть з'являтися вільні кошти [10, с.40]. Основними причинами перевищення кредиторської заборгованості над дебіторською на підприємствах України виділимо: кредиторська заборгованість оцінюється за повною ринковою ціною, тоді як

дебіторська – за витратами; до суми кредиторської заборгованості включено заборгованість перед бюджетом, державними цільовими фондами та з виплати заробітної плати [9, с.163].

Якщо розрахувати процентне співвідношення кредиторської та дебіторської заборгованості, отримаємо, що дебіторська заборгованість складає 53%, але оптимальним є значення 90%-100%. Тобто, дане співвідношення не є раціональним та характеризує зниження ефективності діяльності підприємства.

Вертикальний аналіз дозволяє вивчити структуру кредиторської заборгованості. В процесі його здійснення розраховується питома вага відповідних показників кредиторської заборгованості та вплив кожної складової на результат у цілому. Даний аналіз згідно з даними ПАТ «Монделіс Україна» представлено у табл. 6.

Таблиця 6 Вертикальний аналіз кредиторської заборгованості ПАТ «Монделіс Україна», тис. грн

Показники	на початок року		на кінець року		Структурні зрушення	
	тис. грн	%	тис. грн	%	абсолютне відхилення, (+,-)	відхилення в пунктах структури
Поточна кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги, тис. грн	685479	20,6	1126205	34,4	+440726	+13,8
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з бюджетом, тис. грн	3381	0,1	1385	0,04	-1996	-0,06
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками зі страхування, тис. грн	630	0,019	896	0,03	+266	+0,011

Продовження табл. 6

Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з оплати праці, тис. грн	4624	0,14	5554	0,17	+930	+0,03
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами, тис. грн	192	0,006	51	0,002	-141	-0,004
Поточні забезпечення, тис. грн	410664	12,4	287523	8,7	-123141	-3,7
Інші поточні зобов'язання, тис. грн	5482	0,17	3908	0,12	-1574	-0,05
Усього зобов'язань, тис. грн	1467835	44,3	1520894	46,4	+53059	+2,1
Валюта балансу, тис. грн	3311956	100	3277901	100	- 34055	-

Джерело: розраховано автором за даними підприємства

Аналіз структури кредиторської заборгованості свідчить про те, що найбільшу питому вагу у валюті балансу займає поточна кредиторська заборгованість за товари, роботи та послуги. При цьому на кінець періоду її питома вага збільшилася на 13,8%. Найменшу питому вагу займає поточна кредиторська заборгованість з учасниками, її величина не змінилася у порівнянні з початком звітного року.

Кількісний та якісний стан кредиторської заборгованості характеризують наступні показники [3, с.96]:

1. Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості:

$$O_k = \frac{3}{K_c} \quad (1)$$

де: 3 – сума закупівель за рік, тис. грн;

K_c – середня кредиторська заборгованість.

2. Період погашення кредиторської заборгованості:

$$P_k = \frac{360 \text{ днів}}{O_k} \quad (2)$$

3. Коефіцієнт покриття:

$$K_p = \frac{K_c}{3} \quad (3)$$

Розрахунок даних показників для ПАТ «МОНДЕЛІС УКРАЇНА» за 2017 та 2018 рр. надано у табл. 7.

Таблиця 7 Розрахунок показників кредиторської заборгованості

Показник	Значення	
	2017р.	2018р.
Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості	3,05	3,2
Період погашення кредиторської заборгованості	118,03	112,5
Коефіцієнт покриття	0,33	0,31

Джерело: розраховано авторами за даними підприємства

Дані табл. 7 свідчать, що найкраща ситуація спостерігається у 2018 році, оскільки відбулося збільшення коефіцієнта оборотності кредиторської заборгованості, що свідчить про збільшення швидкості оплати заборгованості підприємством. Окрім того, зменшився період погашення кредиторської заборгованості, що також є позитивним явищем.

Висновки. Таким чином, результатами проведеного аналізу кредиторської заборгованості ПАТ «МОНДЕЛІС УКРАЇНА» є наступні: кредиторська заборгованість представлена поточними зобов'язаннями та забезпеченнями, довгострокові зобов'язання відсутні; найбільшу питому вагу у складі пасивів балансу займає поточна кредиторська заборгованість за товари, роботи та послуги, тобто досліджуване підприємство має найбільші

зобов'язання перед постачальниками та підрядниками. Так, потребує досліджень виникнення кредиторської заборгованості, термін її погашення, час прострочення повернення боргів та причини її виникнення; кредиторська заборгованість переважає над дебіторською, при цьому їхнє співвідношення не є оптимальним. Підприємство також має поточну заборгованість за розрахунками з оплати праці та страхування. Проте не можна остаточно стверджувати про негативність даного явища. Щоб зрозуміти причини збільшення кредиторської заборгованості, необхідно досліджувати додатково данні аналітичного обліку та первинних документів. Лише на підставі об'єктивної та своєчасної інформації можна прийняти обґрунтовані управлінські рішення щодо подальшого планування та контролю заборгованості.

Література:

1. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 11 «Зобов'язання» : наказ Міністерства фінансів України від 31.01.2000 р. № 20. URL: <https://zakon.help/law/20/> (дата звернення: 01.10.2019).
2. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» : наказ Міністерства фінансів України від 07.02.2013 р. №73. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13> (дата звернення: 01.10.2019).
3. Шарапа О. М. Особливості економічного аналізу кредиторської заборгованості підприємства. Інститут бухгалтерського обліку, контроль та аналіз в умовах глобалізації. *Міжнародний науковий журнал*. 2016. Випуск 6. С.91-101.
4. Волович О. Б. Аналітичне забезпечення управління заборгованістю підприємств. *Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення і проблеми розвитку*. 2013. № 769. С. 12-18.
5. Мягих І. М. Методичний підхід до аналізу та оцінки дебіторської та кредиторської заборгованості як складових управління фінансової стійкості авіакомпаній України. *Сталий розвиток економіки*. 2013. №4 (21). С.255-262.
6. Конон Б. Характеристика сучасних методів аналізу поточних зобов'язань суб'єкта господарювання. *Економічний аналіз*. 2012. Випуск 11. С.23-26.
7. Попович О. В. Аналіз поточної кредиторської заборгованості на ПАТ «СПЕЦ-АВІА» за 2014-2016 роки. *Молодий вчений*. 2018. №3 (55). С.370-373.
8. Савченко А. М. Аналіз дебіторської заборгованості підприємства за допомогою економіко-математичних методів. *Економіст*. 2017. №3. С.27-32.
9. Томчук О. Ф. Аналітичне забезпечення управління кредиторською заборгованістю підприємства. *Науковий вісник ЛНУВМБТ імені С.З. Гжицького*. 2016. №2 (69). С.160-164.
10. Гнатенко Є. П. Аналіз співвідношення дебіторської та кредиторської заборгованості підприємства. *Науковий вісник МНУ імені В.О. Сухомлинського. Економічні науки*. 2015. № 1(4). С.38-42.
11. Аналітика та прогнозування соціально-економічних процесів і податкових надходжень: монографія / Укладачі: Паянок Т. М., Лаговський В. В., Краєвський В. М. та ін. К.: ЦП «Компринт», 2019. 426 с.

References:

1. Polozhennia (standart) bukhgalterskoho obliku 11 "Zoboviazannia" vid 31.01.2000 № 20 (v redaktsii vid 18.03.2014). Retrieved from: <https://zakon.help/law/20/>
2. Natsionalne Polozhennia (standart) bukhgalterskoho obliku 1 "Zahalni vymohy do finansovoi zvitnosti": zatv. nakazom Ministerstva finansiv Ukrainy vid 07.02.2013 r. №73 (v redaktsii vid 03.08.2018). Retrieved from: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13>.
3. Sharapa, O. N. (2016). Osoblyvosti ekonomichnoho analizu kredytorskoi zaborhovanosti pidpryiemstva. *Mizhnarodnyi naukovyi zhurnal*, 6, 91-101.
4. Volovych, O. B. (2013). Analitichne zabezpechennia upravlinnia zaborhovanistiu pidpryiemstva. Retrieved from <http://ena.lp.edu.ua/bitstream/ntb/23181/1/3-12-18.pdf>.
5. Miahkykh, I. M. (2013). Metodychnyi pidkhid do analizu ta otsinky debitorskoi ta kredytorskoi zaborhovanosti yak skladovykh upravlinnia finansovoi stiiynosti aviakompanii Ukrainy. *Stalyi rozvytok ekonomiky*, 4 (21), 255-262.
6. Konon, B. (2012). Kharakterystyka suchasnykh metodiv analizu potochnykh zobov'iazan sub'iekta hospodariuvannia. *Ekonomichniy analiz*, 11, 23-26.
7. Popovych, O. V. (2018). Analiz potочноi kredytorskoi zaborhovanosti na PAT «SPETS-AVIA» za 2014-2016 roky. *Molodyi vchenyi*, 3 (55), 370-373.
8. Savchenko, A. M. (2017). Analiz debitorskoi zaborhovanosti pidpryiemstva za dopomohoiu ekonomiko-matematychnykh metodiv. *Ekonomist*, 3, 27-32.
9. Tomchuk, O. F. (2016). Analitichne zabezpechennia upravlinnia kredytorskoiu zaborhovanistiu pidpryiemstva. *Naukovyi visnyk LNUVMBT imeni S.Z. Hzhyskoho*, 2 (69), 160-164.
10. Hnatenko, Ye. P. (2015). Analiz spivvidnoshennia debitorskoi ta kredytorskoi zaborhovanosti pidpryiemstva. *Naukovyi visnyk MNU imeni V.O. Sukhomlynskoho. Ekonomichni nauky*, 1(4),38-42.
11. Analitika ta prohnozuvannia sotsialno-ekonomichnykh protsesiv i podatkovykh nadkhodzhen. (2019). TsP «Komprynt».

